

OPIS ISTOTNYCH ZAGADNIENÍ DLA KOMISJI EGZAMINACYJNEJ
DO ZADANIA Z ZAKRESU PRAWA ADMINISTRACYJNEGO
(EGZAMIN RADCOWSKI – 28 KWIEŒNIA 2023 r.)

Zdaniem zespołu do przygotowania zadań na egzamin radcowski, w przypadku zadania z zakresu prawa administracyjnego celowe jest sporządzenie skargi do sądu administracyjnego, ponieważ organy obu instancji dopuściły się następujących naruszeń przepisów prawa materialnego i przepisów procedury administracyjnej:

1. Organ II instancji naruszył art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska, przez jego błędną wykładnię, polegającą na uznaniu, że przepis ten uprawniał Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Przemyśle do wydania decyzji w sprawie. Treść tego przepisu wskazuje, że decyzję o zmianie nazwiska lub decyzję o odmowie zmiany nazwiska wydaje kierownik urzędu stanu cywilnego, do którego został złożony wniosek. Prawidłowa wykładnia powołanego przepisu przez organ odwoławczy doprowadziłaby do uchylenia decyzji organu I instancji i przekazania sprawy do właściwego Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Rzeszowie, ponieważ o właściwości organu w tym przypadku nie decyduje jedynie właściwość rzeczowa, ale także właściwość miejscowa wynikająca z miejsca złożenia wniosku.

W skardze należy podnieść najistotniejszy zarzut naruszenia przez organ odwoławczy art. 12 ust. 1 ww. ustawy przez jego błędną wykładnię, co miało wpływ na wynik sprawy w sposób wyżej przedstawiony.

2. Organ II instancji naruszył art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy o zmianie imienia i nazwiska, jako przepis prawa materialnego, przez jego błędną wykładnię polegającą na uznaniu, że zawarte w tym przepisie przesłanki muszą mieć charakter jedynie obiektywny, jak również, że w okolicznościach niniejszej sprawy nazwisko wnioskodawcy nie ośmiesza go i nie może być uznane za nieliczące z godnością człowieka. Ocena ośmieszającego charakteru nazwiska musi uwzględniać także indywidualne uwarunkowania wnioskodawcy zmiany nazwiska, skoro pojęcie „ważne powody”, obejmujące pojęcie „ośmieszające nazwisko” zawarte w powołanym przepisie, jest klauzulą generalną, wymagającą konkretyzacji w każdej indywidualnej sprawie. Ponadto nazwisko wnioskodawcy obiektywnie nie licuje z jego godnością jako człowieka i lekarza, skoro nazwisko to w oczywisty sposób wzbudza negatywną ocenę aktywności wnioskodawcy. Prawidłowa wykładnia powołanego przepisu przez organ odwoławczy doprowadziłaby do uchylenia decyzji organu I instancji na podstawie art. 138 § 2 k.p.a. i przekazania sprawy do właściwego Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Rzeszowie w celu przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego w całości, jako właściwego organu I instancji w sprawie, z uwzględnieniem indywidualnych uwarunkowań wnioskodawcy będącego lekarzem chirurgiem dokonującym specjalistycznych zabiegów.

W skardze należy zarzucić organowi odwoławczemu naruszenie art. 4 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy, jako przepisu prawa materialnego, przez jego błędną wykładnię, co miało wpływ na wynik sprawy w sposób wyżej przedstawiony.

3. Organ II instancji naruszył art. 138 § 1 pkt 1 k.p.a., jako przepis postępowania, w zw. z art. 10 ust. 1 i art. 12 ust. 1 ustawy o zmianie imienia i nazwiska oraz art. 156 § 1 pkt 1 k.p.a. przez niedostrzeżenie niewłaściwości organu I instancji do wydania decyzji. Wniosek o zmianę nazwiska składa się do wybranego kierownika urzędu stanu cywilnego (art. 10 ust. 1 powołanej ustawy); w wyniku tego decyzję o zmianie nazwiska lub decyzję o odmowie zmiany nazwiska wydaje kierownik urzędu stanu cywilnego, do którego został złożony wniosek (art. 12 ust. 1 powołanej ustawy). W ten sposób właściwość miejscowa kierownika urzędu stanu cywilnego do wydania decyzji wynika z woli wnioskodawcy, któremu organowi złoży wniosek o zmianę nazwiska.

W skardze należy zarzucić organowi II instancji naruszenie art. 138 § 1 pkt 1 k.p.a., jako przepisu postępowania, w zw. z art. 10 ust. 1 i art. 12 ust. 1 ustawy o zmianie imienia i nazwiska, mające istotny wpływ na wynik sprawy, przez utrzymanie w mocy decyzji organu I instancji dotkniętej wadą rażącego naruszenia prawa w rozumieniu art. 156 § 1 pkt 1 k.p.a.

4. Organ II instancji naruszył art. 138 § 1 pkt 1 w zw. z art. 10 § 1 k.p.a., jako przepisy postępowania, przez niedostrzeżenie, że organ I instancji, nawet niebędący organem właściwym, wydał decyzję przed upływem wyznaczonego terminu do zapoznania się przez wnioskodawcę, działającego przez pełnomocnika, ze zgromadzonym materiałem dowodowym i wypowiedzeniem się w tym zakresie, co pozbawiło stronę, działającą przez pełnomocnika, do podniesienia istotnej okoliczności braku właściwości organu I instancji do prowadzenia postępowania i wydania decyzji.

Prawidłowa ocena organu II instancji podanej okoliczności doprowadziłaby do uchylenia decyzji organu I instancji i przekazania sprawy właściwemu organowi I instancji.

W skardze należy zarzucić organowi II instancji naruszenie art. 138 § 1 pkt 1 w zw. z art. 10 § 1 k.p.a., jako przepisów postępowania, mające istotny wpływ na wynik sprawy w sposób wyżej przedstawiony.

5. Organ II instancji naruszył art. 15 k.p.a., jako przepis postępowania, w zw. z art. 10 ust. 1 i art. 12 ust. 1 ustawy o zmianie imienia i nazwiska przez utrzymanie w mocy decyzji organu I instancji niewłaściwego do przeprowadzenia postępowania i wydania decyzji, co w konsekwencji oznacza, że sprawa została rozpatrzona przez organ właściwy tylko w jednej instancji, tj. instancji odwoławczej.

Prawidłowa ocena organu II instancji podanej okoliczności doprowadziłaby do uchylenia decyzji organu I instancji i przekazania sprawy właściwemu organowi I instancji w celu przeprowadzenia postępowania i w ten sposób zagwarantowania wnioskodawcy prawa do złożenia odwołania, tj. zachowania prawa do dwuinstancyjnego postępowania administracyjnego w sprawie.

W skardze należy zarzucić organowi II instancji naruszenie art. 15 k.p.a., jako przepis postępowania, w zw. z art. 10 ust. 1 i art. 12 ust. 1 ustawy o zmianie imienia i nazwiska, mające istotny wpływ na wynik sprawy, w sposób wyżej przedstawiony.

6. Organ I instancji naruszył art. 12 ust. 1 w zw. z art. 10 ust. 1 ustawy o zmianie imienia i nazwiska przez niewłaściwe zastosowanie, polegające na uznaniu swojej właściwości do przeprowadzenia postępowania i wydania decyzji.

Prawidłowa ocena organu I instancji swojej niewłaściwości do rozpatrzenia wniosku doprowadziłaby do zwrotu wniosku właściwemu organowi I instancji (który przekazał wniosek temu organowi) albo zwrócenia się do Wojewody Podkarpackiego o rozstrzygnięcie sporu o właściwość z Kierownikiem Urzędu Stanu Cywilnego w Rzeszowie, na podstawie art. 22 § 1 pkt 1 k.p.a.

W skardze należy zarzucić organowi I instancji naruszenie art. 12 ust. 1 w zw. z art. 10 ust. 1 ww. ustawy, mające istotny wpływ na wynik sprawy, w sposób wyżej przedstawiony.

7. W skardze należy zawnioskować o zastosowanie przez sąd administracyjny art. 145 § 1 pkt 1 lit. a i c p.p.s.a wobec decyzji organu II instancji, tj. uchylenie tej decyzji oraz zastosowanie art. 145 § 1 pkt 2 w zw. z art. 135 p.p.s.a. i art. 156 § 1 pkt 1 k.p.a., wobec decyzji organu I instancji, tj. stwierdzenie nieważności tej decyzji z przyczyny niewłaściwości tego organu do przeprowadzenia postępowania i wydania decyzji, w celu przeprowadzenia ponownego postępowania przez właściwy organ I instancji dla dokonania prawidłowej oceny ustalonych okoliczności faktycznych, z uwzględnieniem oceny prawnej sformułowanej przez sąd.
8. W skardze należy również zawnioskować o zasądzenie na rzecz skarżącego od Wojewody Podkarpackiego – na podstawie art. 200 w zw. z art. 205 § 2 p.p.s.a. – kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, mając na uwadze utratę tego uprawnienia w warunkach określonych w art. 210 § 1 p.p.s.a.